

Datum raad 28 januari 2020

Zaaknummer 1948356706

Datum college 15 december 2020

Portefeuille Sport, onderwijs, recreatie en toerisme en
leefbaarheid
J.C.M. van der Pas

Onderwerp Erfgoedvisie Meierijstad

Samenvatting

Samen met de eerder vastgestelde Erfgoedverordening vormt de Erfgoedvisie Meierijstad de basis om invulling te geven aan de in het collegewerkprogramma opgenomen ambitie 'Meierijstad wil monumenten en cultureel erfgoed behouden en herstellen'. In deze erfgoedvisie is op hoofdlijnen uitgewerkt hoe middels een aantal speerpunten invulling gegeven kan worden aan deze ambitie. Deze speerpunten vormen de basis voor een nog uit te werken uitvoeringsprogramma. Ook wordt ingegaan op de biografie van Meierijstad, wat bindt ons in Meierijstad, maar ook wat ons onderscheidt en de wijze waarop erfgoed een rol kan spelen bij andere actuele maatschappelijke vraagstukken.

Relatie met programmabegroting en/of Mijlpalen van Meierijstad

Mijlpalen voor Meierijstad 8.4 Monumentenbeleid/cultureel erfgoed/archeologie. Meierijstad wil monumenten en cultureel erfgoed behouden en herstellen.

Behandeling in commissie

21 januari 2021

Ontwerpbesluit gemeenteraad

De Erfgoedvisie Meierijstad vast te stellen.



Waarom naar de raad

Het is de bevoegdheid van de gemeenteraad om de Erfgoedvisie voor Meierijstad vast te stellen.

Aanleiding

Per 1 januari 2017 zijn de gemeenten Schijndel, Sint-Oedenrode en Veghel opgegaan in onze gemeente Meierijstad. Alle drie deze gemeenten hadden verschillende visies, ambities en uiteenlopend beleid op het gebied van erfgoed. Hiermee is behoefte ontstaan om een erfgoedvisie op te stellen welke past bij de wensen, behoeften en de ambitie uit 'de Mijlpalen van Meierijstad'.

Vanuit de erfgoedvisie wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld om de visie tot uitvoering te laten komen.

Argumenten

De Erfgoedvisie Meierijstad is nodig om:

1. *Het erfgoedbeleid te harmoniseren, ambities te bepalen en kaders te kunnen geven voor het behouden de ontwikkeling van het erfgoed van Meierijstad.*
Schijndel, Sint-Oedenrode en Veghel hadden uiteenlopend beleid om het aanwezige erfgoed te beschermen. Samen met de eerder vastgestelde Erfgoedverordening vormt de erfgoedvisie de basis om te komen tot één erfgoedbeleid voor Meierijstad. Van hieruit kan de gezamenlijke ambitie worden bepaald en kunnen kaders worden gegeven.
2. *Richting en invulling te geven aan het maatschappelijk, economisch en ruimtelijk aantrekkelijker maken van de gemeente Meierijstad voor inwoners, ondernemers en bezoekers;*
Erfgoed draagt aantoonbaar bij aan de aantrekkelijkheid van een gemeente. Met deze erfgoedvisie willen we erfgoed breder inzetten om Meierijstad een aantrekkelijk woon- en werkgemeente te laten zijn.
3. *Te kunnen inspelen op de wettelijke en maatschappelijke ontwikkelingen en te kunnen voorsorteren op de Omgevingswet;*
Met de komst van de Omgevingswet krijgt erfgoed een grotere betekenis in de fysieke leefomgeving met daarbij meer aandacht voor materieel- en immaterieel erfgoed als onderdeel van 'het verhaal'. Deze erfgoedvisie geeft richting aan hoe erfgoed te behouden en versterken binnen deze nieuwe wettelijke kaders.
4. *De erfgoedidentiteit van Meierijstad te kunnen definiëren met daarbij aandacht voor 'Eenheid in verscheidenheid'.*
In samenspraak met het Platform Erfgoed Meierijstad wordt in de erfgoedvisie stilgestaan bij de gezamenlijke -'hetgeen wat ons bindt'- geschiedenis van Meierijstad en de verscheidenheid -'hetgeen wat ons onderscheidt'- van de kernen binnen Meierijstad.

Kanttekeningen

- 1 *Deze visie is gericht op het behouden en versterken van onroerend (niet verplaatsbaar) erfgoed zoals monumentale gebouwen, historische landschapselementen, archeologische vindplaatsen en het immateriële erfgoed wat hier direct aan gelinkt kan worden. Populair gezegd; 'het verhaal achter de stenen'.*
Immaterieel erfgoed, zoals kermis, carnaval, sinterklaas, evenementen en het onroerende erfgoed (o.a. kunstcollecties), worden beschreven en geborgd in de nieuwe kunst- en cultuurnota van Meierijstad.

- 2 *Een uitvoeringsprogramma maakt geen deel uit van het vaststellingsbesluit Erfgoedvisie*
De visie en bijbehorende ambities zijn vertaald naar zes thematische beleidsspeerpunten. Ter uitwerking en realisatie van de Erfgoedvisie wordt een separaat uitvoeringsprogramma opgesteld met daarin (concrete) projecten die aansluiten op deze speerpunten. De in deze visie opgenomen actiepunten geven een denkrichting weer van de invulling van het uitvoeringsprogramma. Het is belangrijk om oog te blijven houden voor ontwikkelingen en veranderingen die van invloed zijn op de Erfgoedvisie.

Communicatie

De in- en externe betrokkenen zijn eerder al geïnformeerd over het proces en tijdspad. Nadat uw raad de visie heeft vastgesteld wordt de visie aan alle belanghebbenden beschikbaar gesteld en op de gemeentelijke website geplaatst. We zullen dit dan ook via de pers (persbericht / persgesprek) communiceren.

Participatie

De erfgoedvisie is tot stand gekomen in samenwerking met diverse partijen. Er is veel energie gestoken in het verbinden van mensen die zich op enigerlei wijze bezig houden met het erfgoed in Meierijstad.

In gesprekken en een openbare bijeenkomst is opgehaald wat goed gaat, wat beter kan en hoe we daar invulling aan kunnen geven. Begin februari 2019 heeft een participatiebijeenkomst plaatsgevonden waarbij een brede doelgroep is betrokken. Specifieke partijen hebben meegedacht over kansen en accenten. Betrokken partijen zijn o.a.: Provincie Noord-Brabant, Monumentencommissie, Platform Erfgoed Meierijstad, Streekraad Het Groene Woud, Cultuurkade en het Platform Natuur en Landschap.

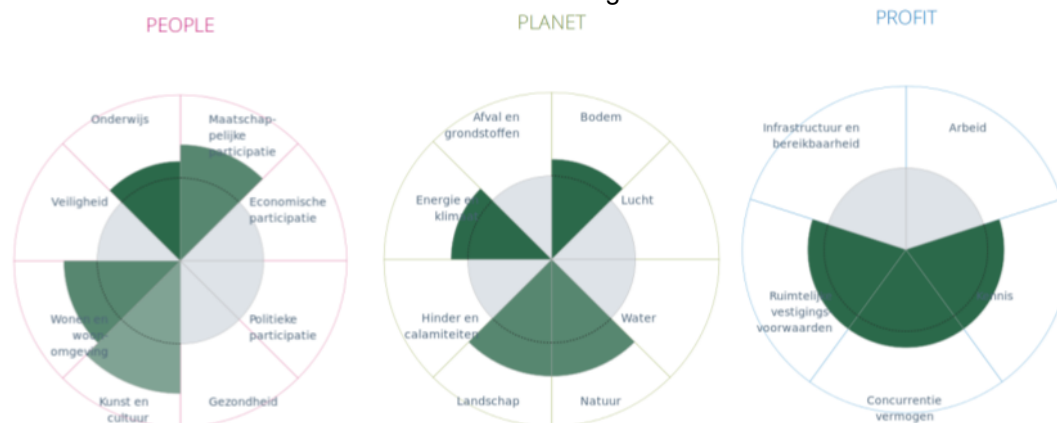
De oudheidkundige verenigingen verenigd in het Platform Erfgoed Meierijstad (PEM) zijn vanaf het begin betrokken geweest bij het opstellen van deze visie en hebben als klankbord gefungeerd. Vanaf het begin hebben zij het belang benadrukt van een Erfgoedvisie welke eenvoudig dient te kunnen worden vertaald naar een uitvoeringsprogramma, dit is in deze visie geborgd.

Op 2 september 2020 heeft er een beeldvormende avond met de gemeenteraad plaatsgevonden. Tijdens deze avond zijn de uitgangspunten, erfgoedambities en speerpunten van deze visie toegelicht.

Duurzaamheid

Met de instandhouding van monumenten wordt bijgedragen aan de instandhouding van ruimtelijke kwaliteit wat in belangrijke mate bijdraagt aan een duurzame leefomgeving. Ook wordt met behoud natuurlijk ook sloop en nieuwbouw tegengegaan. De Erfgoedvisie Meierijstad is niet alleen een belangrijk instrument voor de instandhouding van monumenten binnen Meierijstad, ook wordt in deze visie in gegaan op de wijze waarop Erfgoed een bijdrage kan leveren aan de verduurzamingsvraagstukken van deze tijd.

Vullen we de PPP-scan is dan is de uitkomst als volgt.



Financiële toelichting

De visie en bijbehorende ambities zijn vertaald naar zes thematische beleidsspeerpunten. Ter uitwerking en realisatie van de Erfgoedvisie wordt een separaat uitvoeringsprogramma opgesteld met daarin (concrete) projecten die aansluiten op deze speerpunten. Als dit uitvoeringsprogramma bekend is zullen de hiervoor de benodigde middelen inzichtelijk zijn. Deze financiële consequenties t.o.v. de begroting worden integraal afgewogen in de kadernota 2022. Om hierbij afgewogen keuzes te kunnen maken zal in het uitvoeringsprogramma een onderscheid worden gemaakt worden tussen projecten welke noodzakelijk, wenselijk en ambitieus zijn.

Voor de harmonisatie en actualisatie van de cultuurhistorische waardenkaarten, de archeologische beleidskaarten en het archeologiebeleid zijn middelen beschikbaar vanuit het mijlpalen document (FCL 5636 2017 t/m 2021 in totaal € 120.000). Ook zijn er van hieruit middelen beschikbaar om in 2021 een start te kunnen maken met de actiepunten uit het op te stellen uitvoeringsprogramma.

Planning

Na vaststelling van de visie door uw raad wordt deze beschikbaar gesteld aan alle belanghebbenden uit het erfgoedveld.

Ter uitwerking en realisatie van de Erfgoedvisie wordt een separaat uitvoeringsprogramma opgesteld met daarin (concrete) projecten die aansluiten op deze speerpunten. Het streven is om dit uitvoeringsprogramma 1^e kwartaal 2021 ter vaststelling aan het college voor te leggen.

Rechtsbescherming

Tegen de vaststelling van de Erfgoedvisie Meierijstad staan geen rechtsmiddelen open.

Monitoring en evaluatie

Om acties en projecten uit het uitvoeringsprogramma succesvol te laten zijn is het nodig om deze ook gezamenlijk (tussentijds) te monitoren en evalueren. Dit als een proactief en continu proces.

Bijlagen**1. Erfgoedvisie Meierijstad**

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad,

De secretaris,

De burgemeester,

Drs. M.G.C. Wilms –Wils RA

ir. C.H.C. van Rooij

De raad van de gemeente Meierijstad,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 15 december 2020

Gelet op artikel

Besluit gemeenteraad:

De Erfgoedvisie Meierijstad vast te stellen.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering van 28 januari 2020

De raad voornoemd,

De griffier,

De voorzitter,

A.F.J. Franken

ir. C.H.C. van Rooij